# PUBLIC AND MILITARY DIPLOMACY IN FOREIGN AFFAIRS: CASE STUDY REPUBLIC OF MOLDOVA

***Tamara CLIPCĂ***

CZU: 327:355.1(478):061.1UE tamaraclipca@gmail.com

*This thesis investigates the role and effectiveness of public and military diplomacy in shaping Moldova's foreign policy and international relations. It highlights Moldova's strategic use of military diplomacy to enhance regional security and its aspirations towards European integration. Through a comprehensive analysis of diplomatic strategies and military engagements, the study provides insights into Moldova's efforts to navigate its complex geopolitical landscape, leveraging military training exchanges and bilateral agreements to strengthen its international standing. The findings underscore the importance of military diplomacy as a tool for achieving broader foreign policy goals and regional stability.*

Această teză explorează rolul critic al diplomației publice și militare în conturarea politicii externe și a poziționării internaționale a Republicii Moldova. Cu aspirații către integrarea europeană și o nevoie de securitate regională în contextul unor dinamici geopolitice complexe, strategiile diplomatice ale Moldovei sunt examinate pentru a înțelege cum aceste forme de diplomație influențează poziția sa internațională și suveranitatea.

Studiul începe cu o revizuire a literaturii existente privind diplomația publică și militară, subliniind diverse cadre teoretice și perspective istoriografice. Contribuțiile unor savanți importanți, precum Fiona Hill și Alexander Vershbow, sunt discutate, evidențiind lacunele în înțelegerea actuală a diplomației statelor mici, în special în contextul Moldovei. Metodologic, teza folosește metode atât calitative, cât și cantitative, incluzând analiza de conținut a tratatelor și documentelor oficiale, studii de caz și interviuri cu experți, permițând o examinare cuprinzătoare a strategiilor diplomatice ale Moldovei și a rezultatelor acestora.

Implicațiile strategice ale programelor de instruire militară și schimburilor, în special în Europa și Asia, sunt explorate în detaliu. Aceste programe servesc ca descurajare împotriva potențialilor agresori și contribuie la integrarea securității pe continent. De exemplu, participarea Moldovei la misiuni internaționale de menținere a păcii sub mandate ONU, precum în Kosovo și Liban, demonstrează angajamentul său față de pacea și securitatea globală. În plus, angajamentele militare bilaterale cu România și Ucraina sunt cruciale pentru consolidarea capacității militare a Moldovei și pentru a demonstra angajamentul său față de alianțele de securitate regională.

În ciuda neutralității declarate constituțional, Moldova folosește diplomația militară pentru a îmbunătăți măsurile de consolidare a încrederii cu țările vecine. Această poziție este vitală într-o regiune adesea caracterizată de tensiuni și conflicte, oferind

o platformă pentru Moldova de a se angaja în dialoguri menite să reducă amenințările de securitate regională. În plus, reformele de apărare ale Moldovei și cooperarea cu NATO prin Planul Individual de Acțiune Partenerială (IPAP) și programul Parteneriat pentru Pace (PfP) reflectă o abordare nuanțată a diplomației militare. Aceste inițiative nu sunt orientate către aderare, ci către consolidarea capacităților de apărare și promovarea interoperabilității cu forțele NATO. Participarea la inițiative regionale, cum ar fi Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) și Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEECP), permite Moldovei să se angajeze în dialoguri multilaterale de securitate și măsuri de apărare cooperativă.

Eforturile Moldovei către integrarea europeană sunt esențiale pentru viitoarea sa securitate și politică externă. Semnarea Acordului de Asociere cu UE în 2014 a marcat un reper semnificativ, vizând alinierea politicilor Moldovei mai strâns cu standardele UE și aprofundarea integrării politice și economice. Comisia Europeană a notat, „Acordul de Asociere stabilește un nou cadru legal pentru o asociere politică mai profundă și o integrare economică între Moldova și UE" (Comisia Europeană, 2014). Prin alinierea cu standardele UE, Moldova caută să-și îmbunătățească infrastructura de securitate și stabilitatea regională. Totuși, Moldova se confruntă cu provocări precum tensiunile geopolitice cu Rusia și instabilitatea politică internă, care complică angajamentele sale diplomatice și limitează eficiența diplomației sale publice și militare. Vulnerabilitățile economice constrâng în continuare resursele disponibile pentru aceste inițiative, afectând amploarea și impactul acestora.

În ciuda acestor provocări, utilizarea strategică a diplomației publice și militare de către Moldova are potențialul de a transforma poziția sa internațională. Abordarea instabilității politice interne și promovarea creșterii economice pot crea o bază mai stabilă pentru eforturile sale diplomatice. Participarea sporită la inițiativele UE și NATO poate consolida capacitățile de apărare și infrastructura de securitate a Moldovei. În plus, investirea în inițiative de diplomație publică care promovează legăturile culturale și economice ale Moldovei cu Europa poate spori vizibilitatea sa internațională și poate atrage investiții străine.

Teza subliniază rolul critic al diplomației publice și militare în conturarea politicii externe și a dinamicii securității regionale a Moldovei. Prin utilizarea strategică a acestor instrumente diplomatice, Moldova își poate consolida poziția internațională, își poate afirma suveranitatea și își poate atinge obiectivele de politică externă în contextul unor dinamici regionale complexe. Diplomația publică și militară sunt esențiale pentru politica externă a Moldovei, îmbunătățind securitatea și poziționarea sa internațională. Echilibrarea legăturilor dintre CSI și aspirațiile către UE/NATO este vitală strategic. Evaluarea continuă și adaptarea strategiilor diplomatice sunt esențiale pentru a aborda provocările emergente și a valorifica noile oportunități.

Teza oferă mai multe recomandări politice pentru a îmbunătăți diplomația publică și militară a Moldovei:

1. Consolidarea eforturilor de integrare în UE: Angajamentul continuu față de implementarea prevederilor Acordului de Asociere cu UE va fi crucial. Acest lucru

implică alinierea politicilor interne cu standardele UE și participarea activă la programele UE pentru a favoriza legături economice și politice mai profunde.
2. Îmbunătățirea cooperării militare: Creșterea participării la inițiativele NATO și extinderea acordurilor militare bilaterale cu statele membre ale UE pot consolida capacitățile de apărare și infrastructura de securitate ale Moldovei. Exercițiile militare comune și programele de instruire pot îmbunătăți pregătirea operațională a forțelor armate ale Moldovei.
3. Valorificarea diplomației publice: Moldova ar trebui să investească în inițiative de diplomație publică care să promoveze legăturile sale culturale și economice cu Europa. Îmbunătățirea vizibilității patrimoniului cultural, potențialului economic și importanței strategice ale Moldovei în forurile internaționale și în mass-media este esențială.
4. Abordarea provocărilor interne: Abordarea instabilității politice interne și a vulnerabilităților economice va oferi o bază mai puternică pentru eforturile diplomatice ale Moldovei. Asigurarea stabilității politice, promovarea creșterii economice și implementarea reformelor eficiente de guvernare sunt critice pentru susținerea inițiativelor diplomatice robuste.

Această teză oferă o examinare detaliată a utilizării de către Moldova a diplomației publice și militare, contribuind semnificativ la discursul academic privind diplomația statelor mici și implicațiile sale mai ample pentru securitatea regională și relațiile internaționale. Prin examinarea utilizării strategice de către Moldova a acestor instrumente diplomatice, studiul arată modurile nuanțate în care Moldova folosește aceste canale pentru a influența politica regională și procesele de integrare. Cercetarea subliniază exemple specifice în care inițiativele diplomatice ale Moldovei au avut rezultate tangibile, îmbogățind astfel discursul teoretic privind diplomația statelor mici și oferind implicații practice pentru factorii de decizie politică din Moldova și contexte similare.

Prin angajamentul strategic, devotamentul față de parteneriate internaționale și concentrarea pe stabilitatea internă, Moldova poate continua să își folosească instrumentele diplomatice pentru a-și atinge obiectivele de politică externă și a-și consolida poziția internațională. Pe măsură ce dinamica geopolitică din Europa de Est evoluează, capacitatea Moldovei de a se adapta și de a manevra strategic va fi crucială în modelarea succeselor sale diplomatice viitoare. Acest studiu subliniază importanța evaluării și adaptării continue a strategiilor diplomatice pentru a aborda provocările emergente și a valorifica noile oportunități în arena internațională.

**Referințe:**

1. European Commission. „EU-Moldova Association Agreement.” European Commission - Trade, 2014. https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/december/tradoc_155173.pdf.
2. Hill, Fiona. „The Future of European Security.” Foreign Affairs, 2018.
3. Vershbow, Alexander R. „NATO’s Role in the Geopolitical South.” Brookings Institution Press, 2019.

4. Hocking, Brian, and Smith, Michael. „Small states in Eastern Europe often navigate a complex geopolitical environment where their diplomatic actions are influenced by larger powers." The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations, edited by Jan Melissen, Palgrave Macmillan, 2005, pp. 28-42.
5. Keohane, Robert O. „Lilliputians' Dilemmas: Small States in International Politics." International Organization, vol. 23, no. 2, Spring 1969, pp. 291-310.
6. Nye, Joseph S. Soft Power: The Means to Success in World Politics. PublicAffairs, 2004.
7. Yanow, Dvora, and Schwartz-Shea, Peregrine. Interpretation and Method: Empirical Research Methods and the Interpretive Turn. 2nd ed., Routledge, 2014.
8. George, Alexander L., and Bennett, Andrew. Case Studies and Theory Development in the Social Sciences. MIT Press, 2005.
9. Mearsheimer, John J. The Tragedy of Great Power Politics. New York: W.W. Norton & Company, 2001.
10. Waltz, Kenneth. Theory of International Politics. Addison-Wesley Publishing Company, 1979.
11. Slaughter, Anne-Marie. A New World Order. Princeton University Press, 2004.
12. Popescu, Nicu, and Wilson, Andrew. The Limits of Enlargement-lite: European and Russian Power in the Troubled Neighbourhood. London: Centre for European Policy Studies, 2009.
13. Moldovan Ministry of Foreign Affairs and European Integration. Public Diplomacy Strategy of Moldova. MFAEI, 2018. https://mfa.gov.md/en/content/public-diplomacy-strategy.
14. Organization for Security and Co-operation in Europe. Helsinki Final Act. Helsinki: OSCE, 1975. https://www.osce.org/helsinki-final-act.
15. NATO. „Partnership for Peace (PfP) Program." NATO, 2020. https://www.nato.int/cps/en/natolive/topics_50349.htm.
16. United Nations. „Troop and Police Contributors." United Nations Peacekeeping, 2024. https://peacekeeping.un.org/en/troop-and-police-contributors.

*Recomandat*
***Vladimir STERPU**, dr., conf. univ.*